Οι εργάτες του Ευαγγελίου και τα αξιώματα (Αρχιμ. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 7 Δεκεμβρίου, 2015

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντὰ

Ἐν τῇ ἀγαπητῇ «Ἐνορίᾳ» τῆς 1-5-59 δημοσιεύεται (ἢ μᾶλλον ἀναδημοσιεύεται) ἄρθρον τοῦ κ. Τσαταλοῦ περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ᾧ, μεταξὺ ἄλλων ὀρθοτάτων ἐν πολλοῖς παρατηρήσεων, ὑπάρχει καὶ τις, εὐγενὴς πάντως, ἐπίκρισις ἐναντίον ὡρισμένων Κληρικῶν, διότι «κατὰ γενικὸν κανόνα ἀποφεύγουν τὴν ἀρχιερωσύνην». Ἂς μοι ἐπιτρέψῃ ὁ καλὸς ἀρθρογράφος μίαν ὀξείαν διαφωνίαν ἐν τῷ προκειμένῳ ζητήματι.

Οἱ Κληρικοὶ οὗτοι, καθὼς καὶ πάντες οἱ μὴ συγκινούμενοι ἐκ τῶν ἀξιωμάτων Κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, δὲν εἶνε ἀξιόμεμπτοι, ἀλλ' ἀξιέπαινοι. Ἐὰν βεβαίως ὁ ἀρθρογράφος γνωρίζῃ συγκεκριμένας περιπτώσεις καθ' ἃς οἱ ἐπικρινόμενοι Κληρικοὶ ἐστρατολογήθησαν καὶ ἐβιάσθησαν ἵνα ἀνέλθωσιν εἰς ἀξίωμα καὶ οὗτοι ἀντέταξαν μέχρι τέλους ἄρνησιν, τότε δικαιολογεῖται ποιὰ τις ἐπίκρισις αὐτῶν. Ἀλλ' ὑπάρχουσι τοιαῦται περιπτώσεις;...

Εἶνε λοιπὸν ὀρθὸν νὰ ἐπικρίνωμεν Κληρικούς, διότι, φειδόμενοι τῆς χριστιανικῆς αὐτῶν ἀξιοπρεπείας, ἅμα δὲ καὶ πιστεύοντες ὅτι «οὐχ ἑαυτῷ τὶς λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ Ἀαρών» (Ἑβρ. ε' 4), δὲν ἐκλιπαροῦσι τὴν ἄνοδον αὐτῶν εἰς ὑψηλὰς θέσεις, ἀλλὰ μένουσιν «ἐν ᾧ ἐκλήθησαν» καὶ ἐκεῖθεν ἐργάζονται διὰ τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου, «μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἄλλα τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι» (Ρώμ. ιβ' 16);

Ἡ ἐπιθυμία καὶ μάλιστα ἡ ἐπιδίωξις ἀξιωμάτων εἶνε πράγμα ΑΝΑΡΜΟΣΤΟΝ εἰς τὸν ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου (διατὶ δὲ ὄχι καὶ εἰς πάντα χριστιανόν;). Καὶ εἶνε τοιοῦτον, διότι:

α') Ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου εἶνε κενὸς ἐσωτερικῶς, στερεῖται πληρώματος καὶ ἀναζητεῖ τοῦτο (πόσον ματαίως!) εἰς ἐξωτερικὰς λαμπρότητας. "ἀποδεικνύει, ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι ὁ ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου δὲν κατέστησε τὸν Κύριον Ἰησοῦν μοναδικὸν καὶ πυριφλεγῆ ἔρωτα τῆς καρδίας αὐτοῦ, ἥτις, κενὴ πλέον καὶ ἀνικανοποίητος, ἀναζητεῖ τὸ πλήρωμα καὶ τὴν ἱκανοποίησιν διὰ τῶν ἀξιωμάτων... Ἡ καρδία ἡ «τετρωμένη ἀγάπης», ἀγάπης θεϊκῆς, ζῇ μόνον διὰ τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ τὴν δόξαν Αὐτοῦ καὶ δὲν αἰσθάνεται ὅτι ἐλλείπει τὶ εἰς αὐτήν.

Ἀπόδειξις δὲ τούτου ἀσύντριπτος κεῖνται οἱ Ἀσκηταί, οἵτινες, πλήρεις ὄντες ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ Ἰησοῦ, οὐ μόνον τὴν τῶν ἀξιωμάτων ἔλλειψιν δὲν ἠσθάνοντο, ἀλλ' οὐδὲ τῆς τροφῆς καὶ τῶν ἐνδυμάτων καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἀναστροφῆς τῶν ἀνθρώπων... Εἶνε ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος, ὅτι, ὅσον περισσότεροι καὶ ἐντονώτεραι ἐπιθυμίαι τοῦ κόσμου τούτου (δὲν ἐννοῶ πραγμάτων ἁμαρτωλῶν) κατέχουσι τὴν καρδίαν ἡμῶν, τόσον ὀλιγώτερον καὶ ἀσθενέστερον κατέχει αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, τόσον μικροτέρα καὶ σκιωδεστέρα εἶνε ἡ ὑφ' ἡμῶν βίωσις τοῦ ἀληθινοῦ Χριστιανισμοῦ...

β') Ἀπαιτεῖ θυσίαν τῆς ἐλευθερίας, ἥτις δέον νὰ κοσμῇ κατ' ἐξοχὴν τὸν ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου. Οἱ θηρεύοντες ἀξιώματα, κἂν παρανομίας βοώσας βλέπωσι, κἂν φρικτὸς προδοσίας θεωρῶσιν, ἡσυχίαν ἄγουσιν... Εἶνε ἀνίκανοι νὰ διαρρήξωσι σχέσεις καὶ δεσμοὺς ἐλπιδοφόρους, ἀνίκανοι νὰ διατυπώσωσι καὶ τὴν ἐλαχίστην διαμαρτυρίαν ἢ παρατήρησιν (κατ' ἰδίαν ἔστω), ἐκ φόβου δυσαρεστήσεως τῶν κρατούντων καὶ ἀπωλείας τῆς ὑποστηρίξεως αὐτῶν. Ἡ παρρησία καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς γνώμης ἀπέπτησαν πρὸ πολλοῦ. Ἐὰν δὲ εἰς τὸν ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου δὲν ὑπάρχη ἡ παρρησία καὶ ἡ ἐλευθεροστομία, τότε ποῦ πρέπει νὰ ἀναζήτηση τὶς ταύτην;

γ') Ἀπαιτεῖ ἀκόμη θυσίαν τῆς χριστιανικῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ χαρακτῆρος. Ἐπιδίωξις ἀξιωμάτων ἄνευ κολακειῶν καὶ εὐτελῶν ἱκεσιῶν καὶ ποικίλων «ξεσκονισμάτων» καὶ ἄλλων συμβιβασμῶν συνειδήσεως, δὲν εἶνε πρᾶγμα εὐκόλως νοητόν. Ἴσως δὲν εἶνε οὐδαμῶς νοητόν...

δ') Ἀποδεικνύει τὸν ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου φρονοῦντα ὅτι ἄνευ ἀξιωμάτων δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὅπερ ἀτοπώτατον. Πρεσβύτεροι δὲν ἦσαν ὁ Πηλουσιώτης Ἰσίδωρος, ὁ Ἱερώνυμος, ὁ Δαμασκηνὸς Ἰωάννης, ὁ Στουδίτης Θεόδωρος, ὁ Αἰτωλὸς Κοσμᾶς; Διάκονος δὲν ἦτο ὁ Σύρος Ἐφραίμ; Μοναχὸς ἁπλοῦς δὲν ἦτο οὐ μόνον ὁ Παπουλάκος, ἀλλὰ καὶ ὁ πολὺς Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, ἵνα παραδράμωμεν ἄλλους ἀρχαιότερους; (Ἂς μὴ ἀναγράψωμεν δὲ τοὺς συγχρόνους, ἀπελθόντας καὶ ζώντας, δημιουργοὺς ἰσχυρῶν θρησκευτικῶν ρευμάτων ἐν τῇ Χώρᾳ ἡμῶν).

ε') Ἐμφανίζει τὸν ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου ὡς πιστεύοντα ὅτι τὰ ἀξιώματα πρέπει νὰ ἁρπάζονται ὑφ' ἡμῶν καὶ οὐχὶ νὰ παρέχονται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐὰν ἐπίστευε τὸ δεύτερον, οὐδὲν οὐδέποτε θὰ ἐνήργει διὰ τὴν ἄνοδον αὐτοῦ εἰς ἀξίωμα. Μόνον ἂν ἐκαλεῖτο «βίᾳ τε καὶ ὠ θ ι σ μ ῷ », θὰ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὑποτακτικῶς. Ποῖος ἔλαβε τὸν Μωυσῆ καὶ τὸν Δαυὶδ ἐκ τοῦ ποιμνίου, τὸν Σαμουὴλ ἐκ τῆς θέσεως τοῦ ὑπηρέτου, τὸν Ἐλισσαῖον ἐκ τοῦ ἀρότρου, τὸν Σαοὺλ ἐκ τῶν ἀποσκευῶν (ἔνθα ἐκρύπτετο), καὶ ἀνέδειξεν αὐτοὺς Κριτὰς καὶ Προφήτας καὶ Βασιλεῖς τοῦ Ἰσραήλ; Αἱ ἐνέργειαι καὶ ἐπιδιώξεις αὐτῶν ἢ τὸ πανσθενὲς θέλημα τοῦ Κυρίου;

ς') Ἀποδεικνύει τὸν ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου ὀλίγον φροντίζοντα περὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, ὀλίγον σκεπτόμενον τὴν Οὐράνιον Πόλιν καὶ σφόδρα ἀντεχόμενον τῆς

παρούσης ζωῆς. Ὁ δὲ λόγος προφανής: Ἡ ἀνάληψις πολλῶν καὶ μεγάλων εὐθυνῶν εὐκολύνει ἢ δυσχεραίνει τὴν σωτηρίαν ἡμῶν; Ἀναμφιβόλως δυσχεραίνει! Ἰδοὺ διατὶ οἱ ἀθάνατοι Πατέρες, οὐ μόνον δὲν ἐπεθύμουν καὶ δὲν ἐπεδίωκον τὰ ἀξιώματα, ἀλλὰ καὶ ὅταν, ἑλκόμενοι καὶ ὠθούμενοι («οὐ πεισθέντες, ἀλλὰ βιασθέντες»), ἀνεδέχοντο αὐτά, ἐστέναζον καὶ ἐδάκρυον. Βαθεῖς ἐκεῖνοι στοχασταί, δὲν ἐθέλγοντο ἐκ τῆς ματαίας καὶ πρόσκαιρου ἐξωτερικῆς λάμψεως τῶν ἀξιωμάτων, ἀλλ' ἠσθάνοντο τὸ τρομακτικὸν τῶν εὐθυνῶν βάρος, ὅπερ θὰ συνώδευεν αὐτοῖς καὶ μέχρι τοῦ φοβεροῦ Κριτηρίου... Ὦ τῆς ἡμῶν ἀθλιότητος!...

ζ) Ταράσσει ψυχικῶς καὶ περισπᾶ τὸν ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου καί, ἐνίοτε, ἀπεργάζεται αὐτὸν ἐναγώνιον. Ἐὰν δὲ αἱ φροντίδες καὶ ἐνέργειαι αὐτοῦ ἀποτύχωσι τελικῶς, αἴ τότε, δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ ἔχωμεν φαινόμενον ἀνάλογον πρὸς τὸν πολυθρύλητον «γεροντοκορισμόν»!... Ἐνθυμοῦμαι λευκότριχα Κληρικόν, ὅστις ἔζη συνεχῶς ἐν μαρασμῷ «μὲ τὸ παραπόνον ὅτι δὲν τὸν ἐπρόσεξεν ἡ Ἐκκλησία» καὶ ὅστις ἐν πάσῃ σχεδὸν συζητήσει ἐδημιούργει εὐκαιρίαν ἵνα ὁμιλήση «διὰ τὴν ἀδικίαν ποὺ ἔγινεν εἰς αὐτόν»... Πόσον ἔπρεπε νὰ εὐλογῇ καὶ νὰ εὐγνωμονῇ τὸν Ἅγιον Θεόν, διότι ἀπήρχετο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου φέρων τὰς εὐθύνας τοῦ Πρεσβυτέρου καὶ οὐχὶ τὰς εὐθύνας τοῦ Ἐπισκόπου!...

Ταῦτα παρὰ τῶν Πατέρων ἀκούσας, «γραφῇ τῇδε παραδοῦναι ἐθάρρησα». Καὶ πιστεύω, ὅτι ὁ καλὸς ἀρθρογράφος θὰ συμφωνήση ἀνεπιφυλάκτως.

Μετὰ πλείστης τιμῆς καὶ ἐν Κυρίῳ ἀγάπης

(Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι, φύλλον Μαΐου 1959)

(Πηγή ηλ. κειμένου: agiazoni.gr)